

MÓDSZERTANI PLURALIZMUS

mak

- - Hermeneutika – bibliakritika, Kinyilatkoztatás
- - Megértő társadalomtudomány
 - Antropológiai hatás: Emic – Etic
 - Geertz: holisztikus
 - Német szellemtörténet (Dilthey, Droysen) Értelem – történelem (Gondviselés, haladás) és közvetett hatás (Geistgeschichte) – Burckhardt, Huizinga
 - A történelmi értelem nem csak az, ami visszavezethető egyén(ek) gondolkodásában meglévő szándékra.
 - Racionalizáló megértés: ideál-típus és összevetés (azonosság-eltérés)
 - Cselekvés megértése: Cselekvéelmélet és módszertani individualizmus. –
 - a befogadó értelmezésére vonatkozik (reakció – pragmatizmus, G.H. Mead), hogyan reagál a befogadó.
 - a cselekvő szándékára vonatkozik

IRÁNYZATOK

History of ideas (Lovejoy)

Kontextualizmus, Cambridge School (Skinner, Pocock, Dunn)

Begriffsgeschichte (Koselleck)

Annales iskola (Lucien Febvre és Marc Bloch, Fernand Braudel, Georges Duby, Jacques Le Goff)

New Cultural History (Darnton)

New Historicism (Greenblatt)

Gyanú hermeneutikája, leleplező irányzatok (Marx, Freud, stb.)

New Criticism (John Crowe Ransom)

History in ideas (David Armitage)

		Historicizmus	
		+	-
Autonómia	+	Cambridge-i Iskola szellemtörténet	Lovejoy
	-	marxizmus	Nietzsche

Individualista - Holisztikus

Elitista – népi

A MÓDSZERTANI PLURALIZMUS FORRÁSAI

Eltérő kérdések (megértés vagy leleplezés)

Eltérő tárgy (történelem, intézmény, mozgalom, kor, jelenség, cselekvés, szöveg, szándék, hatás, előfeltevések-mentális eszközök)

- *Szándék*
 - a, eszme értelme az eszmék önmozgásából, vitából, kölcsönzésből ered
 - b, az eszme megfogalmazójának társadalmi környezet, intézményei, az értelmiség társadalomtörténete a fontos az eredet megértéséhez (nem feltétlenül marxista, lehet egy politikai válság, pl. Burke)
- *Hatás*
 - eszmei, logikus (Rousseau, Platón) – nem logikus hatás (Morus, Weber és a protestáns etika)
 - társadalmi (szándékolt-nem szándékolt)

AZ ESZMETÖRTÉNÉSZ MÓDSZERÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

- elérhető források (pl. a befogadóról)
- eltérő műfajok
 - politikai beszéd/értekezés
 - irónia – Morus Tamás, Edmund Burke, Swift
 - duplafenekű szöveg, sorok közt olvasás, kódolás (politikai korrekt)
 - irodalmi képek, metafora
 - képmutatás (Bethlen önéletírása) – őszinteség, önbemutató
 - átverés
 - képek, metaforák – Biblia, Platón barlangja
 - párbeszéd: ki beszél? – Bodin

